

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

*«Методологія сучасних наукових досліджень»
Частина 1*

Харків 2006

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди**

**МАТЕРІАЛИ
III НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ
«Методологія сучасних наукових досліджень»**

Частина 1

**Харків
2006**

За загальною редакцією
академіка АПН України, доктора педагогічних наук,
професора **І.Ф. Прокопенка**

*Затверджено вченою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(протокол № 4 від 27.10.2006 р.)*

Матеріали III науково-практичної конференції молодих учених «Методологія сучасних наукових досліджень»/ За заг. редакцією акад. І.Ф. Прокопенка – У 2-х частинах. – Ч. 1. – Харків: ХНПУ, 2006. – 92 с.

У збірці представлено матеріали конференції молодих учених – докторантів, аспірантів, магістрантів, здобувачів наукових ступенів, студентів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, – присвячені актуальним проблемам методології і методів сучасних наукових досліджень. Розкриваються філософські аспекти організації наукових досліджень, питання системи загальнонаукових методів дослідження і специфічних методів дослідження в природничо-математичних, економічних, гуманітарних науках, педагогії та психології.

Для науковців, докторантів, аспірантів, викладачів, магістрантів і студентів вищих навчальних закладів.

ПЕРСПЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ В ОСВІТНІХ СИСТЕМАХ

Андрій Прокопенко

Науковий консультант – доктор педагогічних наук, професор Т.О. Дмитренко

Загальна постановка завдання управління включає такі основні етапи: збір інформації й оцінка ситуації, обґрунтування критеріїв оптимальності й обмежень, прийняття рішення про найбільш доцільні дії, виконання рішення, контроль, корекція отриманих результатів. Найпоширенішими засобами управління в соціальній системі є: концепція, план, програми, положення. Система засобів здійснює різні види управління: стратегічне, перспективне, пряме. У системі освіти діє два основні види управління: соціальне та педагогічне, що повинні перебувати в постійному зв'язку між собою. Види управління і відповідні засоби складають способи управління в соціальних системах. Системи соціального управління мають, як правило, ієрархічну структуру, тому виникає необхідність у діяльності керівництва, що спрямована на: визначення цілей соціальних систем та інститутів; обґрунтування шляхів досягнення цілей, а також методів, засобів, форм діяльності; вибір принципів функціонування і розвитку систем; прийняття рішень про найбільш раціональні дії в заданих умовах; виконання рішень, контроль, корекцію результатів. Управлінська діяльність – системоутворюючий фактор, що забезпечує цілісне функціонування, збереження та розвиток організації, системи. Без управління організація (підприємство чи заклад) не може існувати. В теорії управління особливе місце займає педагогічний менеджмент – взаємодія учасників педагогічного процесу на основі пізнання його об'єктивних закономірностей з метою досягнення оптимального результату. Розкрити управлінський аспект педагогічного менеджменту допомагають прогнозування, програмування, планування, організація, регулювання, контроль, стимулювання, корекція, аналіз педагогічного процесу. Так багатопланово і потрібно уявляти управління освітніми процесами і системами. Тому постає актуальність визначення параметру ефективності управління освітніми системами.

МЕНЕДЖЕРСЬКА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Ірина Прокопенко

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор О.М. Іонова

Сучасний етап науково-технічного прогресу викликає підвищену увагу до управління підприємством на різних рівнях. Підприємства відчувають гостру

ЗМІСТ

Вступне слово	3
<i>Ажитто О.</i> Шляхи реалізації концепції освіти для європейського виміру України	4
<i>Бауріна І.</i> Сучасні інформаційні технології в підготовці спеціалістів економічного профілю	5
<i>Башикір О.</i> Сутність педагогічної імпровізації	5
<i>Беззубкін А.</i> Вплив інтенсивних фізичних навантажень на біохімічні показники крові щурів	6
<i>Бєлікова О.</i> Підходи до визначення поняття „освітнє середовище”	7
<i>Бєлякова О.</i> Актуальність змісту освіти для європейського виміру України	8
<i>Біліченко П.</i> Внесок І. Терещенка у розвиток київської художньої школи	9
<i>Білостоцька О.</i> Педагогічний експеримент в системі методів наукового дослідження	10
<i>Бойчук Ю.</i> Система освіти для сталого розвитку: еколого-валеологічний аспект	10
<i>Бондаренко О.</i> Проективні уміння вчителя як актуальна проблема	11
<i>Борисов В.</i> Методологія дослідження наукового тексту: проблема терміна	12
<i>Боса О.</i> Лінгвістичне визначення рекламного дискурсу: інтерпретація тексту	13
<i>Вавілова І.</i> Форми та методи роботи з художньою книгою з метою впливу на розвиток дитячої особистості (друга половина ХІХ ст.)	14
<i>Вакуленко Т.</i> Використання логічних схем як засобу узагальнення та систематизації знань студентів	14
<i>Величко Д.</i> Засоби Інтернет-технологій у формуванні інформаційної культури студентів	15
<i>Волчукова В.</i> Особливості відображення невербальних аспектів реальності на прикладі танцювально-рухової терапії та її сучасна методологія	16
<i>Голота Г.</i> Написання коментаря як різновиду вторинного тексту	17
<i>Гончаренко О.</i> Питання лекторської майстерності у Києво-Могилянській академії	17
<i>Горовенко М.</i> Короленко – критик філософії Толстого	18
<i>Григор'єва Н.</i> Елементи проективної геометрії в шкільному курсі геометрії	19
<i>Грицькова Ю.</i> Просвіта батьків - запорука педагогічної культури	20

<i>Гусак О.</i> Ознаки розвитку професійно-педагогічного інтересу в процесі створення ситуації успіху-неуспіху	21
<i>Даншиук М.</i> Громадсько-педагогічна діяльність Г. Хоткевича в Україні	22
<i>Дармограй В.</i> Сутність аналітико-оцінного компонента вмінь самостійного учіння студентів	23
<i>Дегтяр І.</i> Причини професійної деформації працівників юридичної сфери	24
<i>Дейниченко Г.</i> Складові формування техніко-конструкторської компетентності студентів педагогічних ВНЗ	25
<i>Денисенко М.</i> Діяльність гувернерів XVIII – початку XIX століття	26
<i>Дорошина Л.</i> Проблема архетипового дослідження художніх текстів у сучасній лінгвістиці	27
<i>Доценко С.</i> Підготовка майбутніх учителів до прийняття рішень у педагогічній діяльності	27
<i>Дьяконова С.</i> Методологічні аспекти розробки електронного супроводу вивчення проєктивної геометрії	28
<i>Егорова О.</i> Роль викладача у формуванні пізнавальної активності студентів у процесі їх науково-дослідної роботи	29
<i>Єфремов С.</i> Елементи евристики в організації науково-дослідної роботи студентів	30
<i>Заболоцька К.</i> Виховання „дітей вулиці” в дитячих будинках сімейного типу	31
<i>Загайко О.</i> Методи підготовки соціально-педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах Великої Британії	32
<i>Каліна К.</i> Сучасні проблеми морального виховання студентської молоді України	33
<i>Кальян В.</i> Фізичний розвиток нащадків, матері яких знаходилися в умовах гіподинамії	34
<i>Карпенко Н.</i> Описове словосполучення як складник сучасної лінгвістичної термінології	35
<i>Качинська І.</i> Педагогічна реклама в системі видів реклами	36
<i>Кізім М.</i> Полікультурна освіта – засіб виховання толерантності	37
<i>Коваленко Оксана</i> Розробка проблем навчання і виховання вченими педагогічного відділу Харківського історико-філологічного товариства	37
<i>Коваленко Ольга</i> Електронні засоби навчання	38
<i>Каломійченко С.</i> Філософські аспекти визначення сутності фасілітуючого спілкування	39
<i>Конік О.</i> Міжкультурні зв'язки в мовній картині поезій П. Куліша	40

<i>Корх-Черба О.</i> Зміст науково-дослідної діяльності студентів кафедри хореографії ХНПУ імені Г.С. Сковороди	41
<i>Криштак І.</i> Основні чинники організації правового виховання молоді	42
<i>Кукліна С.</i> Проблема формування культури безпечної роботи з інформацією	43
<i>Кулинич А.</i> Можливості функціонально-граматичного підходу у вивченні лексем кількості в мові	43
<i>Лебедева В.</i> Освітній процес у формуванні пізнавально-професійного статусу майбутнього вчителя	44
<i>Лисогуб О.</i> Философия и этическая подоснова драматургии Екатерины II	45
<i>Лихвар І.</i> До питання становлення та розвитку художньо-педагогічної освіти в Україні (20-ті роки ХХ ст.)	46
<i>Ліманська О.</i> Історичний аспект становлення методології вивчення святково-обрядової культури Слобожанщини	47
<i>Лопатенко Ю.</i> Особливості роботи викладачів стародавніх мов жіночих гімназій за методикою А.Г. Левандовського (друга половина ХІХ – початок ХХ століття)	48
<i>Майстренко Я.</i> Методи дослідження речень із відношенням ідентифікації	49
<i>Малихіна О.</i> Шляхи розвитку здібностей до словесної творчості в учнів початкових класів	50
<i>Манько В.</i> Ініціатива як науково-педагогічна проблема	51
<i>Маріна О.</i> Теоретичне обґрунтування наступності в дидактиці	52
<i>Маркова В.</i> Нові підходи до проблем виховання	53
<i>Мережко С.</i> Проблема педагогічного потенціалу	54
<i>Микитюк В.</i> Становлення та розвиток обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів на території України	54
<i>Микитюк С.</i> Переводы В.А. Жуковского как особая форма межлитературных отношений	55
<i>Миценко О.</i> Роль мультимедійних технологій у навчанні іноземної мови	56
<i>Москаленко М.</i> Вплив пасивного паління батьків на фізичну праездатність нащадків	57
<i>Одегова Н.</i> Питання відбору лексичного мінімуму в навчанні написання рецензій на художні твори	57
<i>Осова О.</i> Проблема організації навчально-пізнавальної діяльності студентів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського	58
<i>Плахтеева В.</i> Громадянська свідомість особистості як нагальна потреба сучасного суспільства	59
<i>Подолька І.</i> До проблеми формування лексико-семантичної	

групи „назви страв в українській мові”	60
<i>Прокопенко А.</i> Перспективне управління в освітніх системах	61
<i>Прокопенко І.</i> Менеджерська культура вчителя як невід’ємна складова його професійно-педагогічної культури	61
<i>Романова І.</i> Експериментальне навчання гри в шахи	62
<i>Рудічева Н.</i> Організаційні форми навчання співу у початкових школах Слобожанщини (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.)	63
<i>Рядинська І.</i> Практична підготовка майбутніх учителів фізичної культури до проведення позаурочної роботи з учнями в Україні (70-80 рр. ХХ ст.)	64
<i>Семерніна І.</i> Методи дослідження виконавської надійності майбутніх учителів музики	65
<i>Ситнікова В.</i> Методологічні засади аналізу семантики простого речення в сучасній українській мові	56
<i>Стаканков А.</i> Самоврядування як шлях здійснення правового виховання в другій половині ХІХ століття	66
<i>Степаненко М.</i> Біографічні описи у життєвих проектах особистості	67
<i>Степаненко Н.</i> Методологічні трансформації в розумінні прав і свобод у політичній філософії ХІХ-ХХ ст.	67
<i>Сухенко В.</i> Творча спадщина Дмитра Білоуса	68
<i>Тарарак М.</i> О возможностях мотивного анализа поэтического дневника И. Эренбурга «Молитва о России»	69
<i>Ткаченко В.</i> Вміст клітин крові у нащадків-щурів, батьки яких підлягали тропановій інтоксикації	70
<i>Ткаченко М.</i> Драматизація як метод формування артистичних умінь майбутнього вчителя музики	71
<i>Хавелова Л.</i> Проблема каталогізації освітніх електронних ресурсів	71
<i>Харченко Т.</i> „Метод проєктів” в сучасній системі освіти	72
<i>Холоденко Н.</i> Формування та розвиток психоаналітичного літературознавства в Україні в кінці ХІХ – на початку ХХ століття	73
<i>Холодняк О.</i> Типологія епістолярних текстів М.А. Максимовича	74
<i>Хоролець О.</i> Науково-дослідна робота студентів у рамках кредитно-модульної системи навчання	75
<i>Чорноус О.</i> Активність як результат стимулюючого навчання	75
<i>Шалімова О.</i> Оцінювання навчальних досягнень студентів при використанні технології ситуативного навчання	76
<i>Шуть Т.</i> Шляхи модернізації мистецької освіти в контексті вимог болонської декларації	77
<i>Шолок О.</i> Складові компетентності самоосвіти майбутнього педагога	78
<i>Яковлєва В.</i> Фразеологізми з назвами спорідненості та свояцтва в	

контексті етнокультурних концептів	79
<i>Янц Н.</i> Проблемне навчання як актуальна історико-педагогічна проблема	79
Наші автори	81

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
III НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ
«Методологія сучасних наукових досліджень»

Частина 1

За загальною редакцією
академіка АПН України, доктора педагогічних наук,
професора І.Ф. Прокопенка

Відповідальний за випуск: Юр'єва К.А.
Комп'ютерна верстка: Тараров Д.С.
Коректор: Ночвіна О.В.

Підписано до друку 29.11.06. Формат 60x84 1/16
Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 5,75. Обл.-вид. арк. 4,52.
Зам. № 67. Тираж 300 прим. Ціна договірна.

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди.
Україна, 61002, м. Харків, вул. Артема, 29.
Видавець СПДФО Прокопенко Г.Є.
Свідцтво про державну реєстрацію:
Серія ДК № 1635 від 25.12.03 р.
Ліцензія № 1413900866.

**Україна, 61002, Харків,
вул. Артема, 29**